

La conjuntura econòmica de Barcelona

Febrer de 2017

28 de febrer de 2017

B
BC
BN

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

L'evolució de l'economia mundial es continua caracteritzant...

... per mantenir un ritme de creixement feble derivat del baix to de la inversió, de l'alentiment del comerç internacional, dels alts nivells de deute i de la presència d'uns tipus d'interès molt baixos, entre d'altres aspectes. Amb grans diferències entre àrees geogràfiques, els països exportadors de matèries primeres continuen remuntant, mentre que les economies desenvolupades afronten desafiaments diversos, com uns nivells d'endeutament insostenibles, desequilibris persistents al mercat de treball o de sostenibilitat fiscal, depenent dels països. Un context poc estimulant, que limita el creixement de la demanda, el consum o la inversió al qual se suma la incertesa pel recent gir en política i economia que està executant la nova presidència nord-americana.

L'economia de la UE va recuperant-se poc a poc.

El PIB va créixer el 2016 un 1,8%, amb un avanç del darrer trimestre de l'any del 0,5%, per sobre de les expectatives. La inflació també va repuntant, alhora que l'atur va baixar a final d'any fins al 9,6%, el nivell més baix des de 2009 i amb una enorme diferència entre països, amb els extrems d'Alemanya (3,9%) i Grècia (23%). No obstant, persisteix una sensació de pèrdua de confiança en el projecte europeu, alimentada per la incapacitat de les institucions de resoldre els interessos divergents i trobar les polítiques per accelerar el creixement, en un context marcat per la inseguretat, la crisi humanitària i el temor a l'expansió dels corrents euroescèptics.

A Espanya, l'economia ha encadenat...

... tres anys consecutius de creixement. Les primeres dades difoses per l'INE estimen un avanç pel 2016 del 3,2%, idèntic al de l'any anterior i molt superior al de la zona euro. Preu de petroli a nivells baixos, expansió del turisme, exportacions impulsades per la devaluació competitiva, tipus en mínims afavorits per les compres del BCE i un marc fiscal més favorable s'han combinat i han impulsat el creixement, la creació d'ocupació i el consum més enllà del previst. Des de l'estiu, no obstant, arriben senyals de desacceleració, que segons els experts poden situar el creixement del 2017 al voltant del 2,5%, per un empitjorament del context extern al que caldria afegir factors com la inflació o les condicions de finançament. La Comissió Europea valora positivament la millora dels indicadors macroeconòmics i alerta, en l'informe sobre Espanya, de l'augment de la desigualtat i els riscos de pobresa i exclusió social.

L'economia de Barcelona...

...ha començat 2017 mantenint inalterable la trajectòria expansiva que va mostrar durant la major part de 2016. Amb la mateixa brillantor i els mateixos punts foscos. Gràcies a la implicació de la majoria d'activitats, especialment del terciari i la construcció, però també les industrials, la ciutat ha continuat generant nous llocs de treball i restant efectius a l'atur a taxes molt elevades, de l'ordre del 3% i del 12% respectivament. La precarietat de la contractació laboral, excessiva es miri com es miri, comença l'any fent un pas enrere. Un índex de les bones expectatives empresarials a curt i mitjà termini.

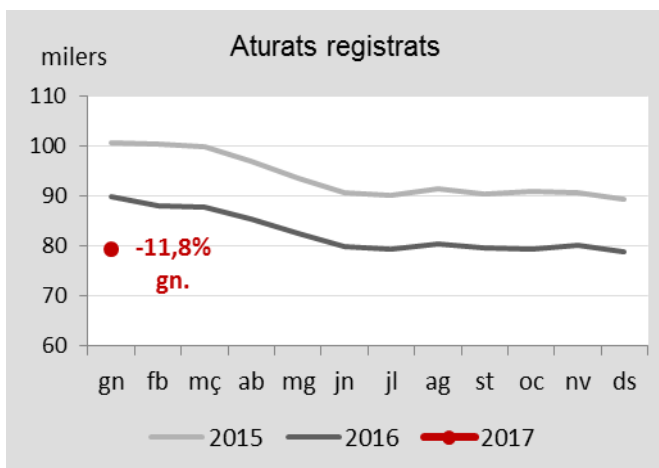
Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

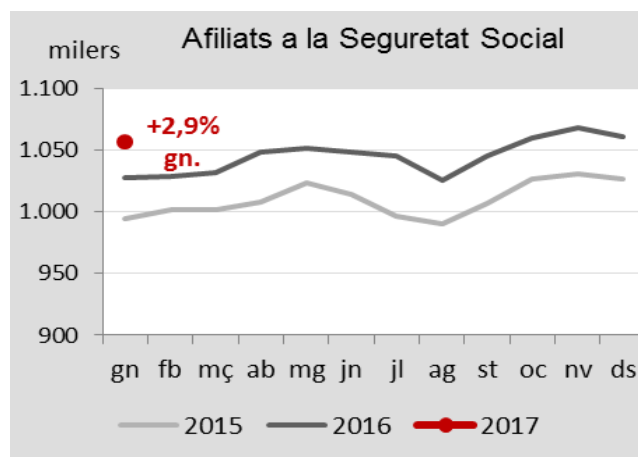

Síntesi	Mercat de treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	--------------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

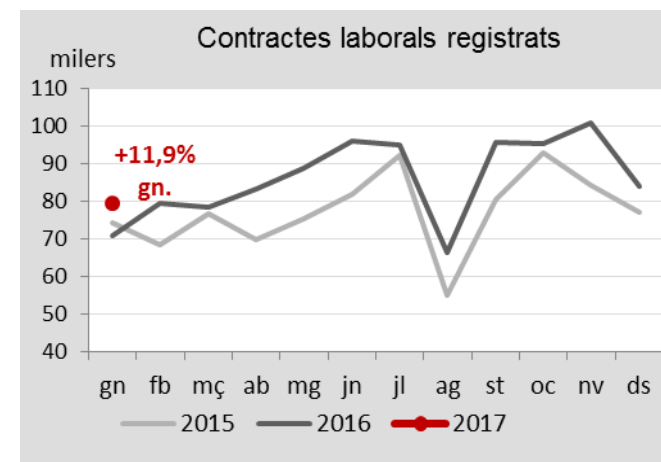
Mercat de Treball

L'atur tanca un mes de gener per sota de les 80.000 persones per primer cop des del 2008, malgrat el lleuger repunt estacional de l'inici de l'any. La davallada és tan intensa en termes interanuals com la del conjunt de Catalunya (-12,4%) i superior a la d'Espanya (-9,4%). La xifra de 79.302 aturats registrats suposa 10.575 persones menys en relació amb el gener de 2016. Però el col·lectiu masculí (37.319 homes) ha estat més afavorit per la millora (41.983 dones): de les 35.852 persones que han deixat l'atur des del màxim de 2013, gairebé el 60% són homes.

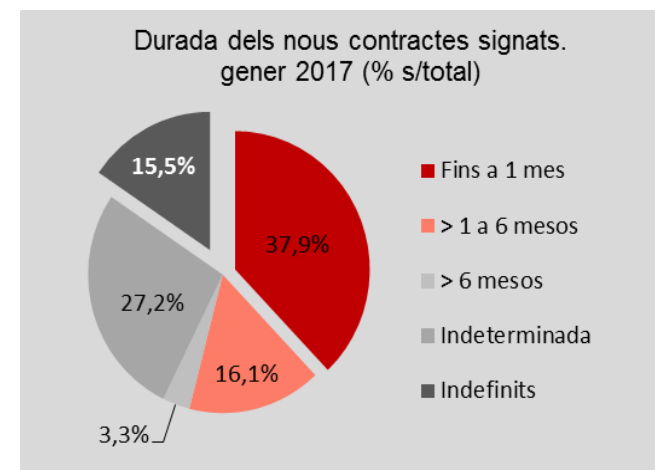
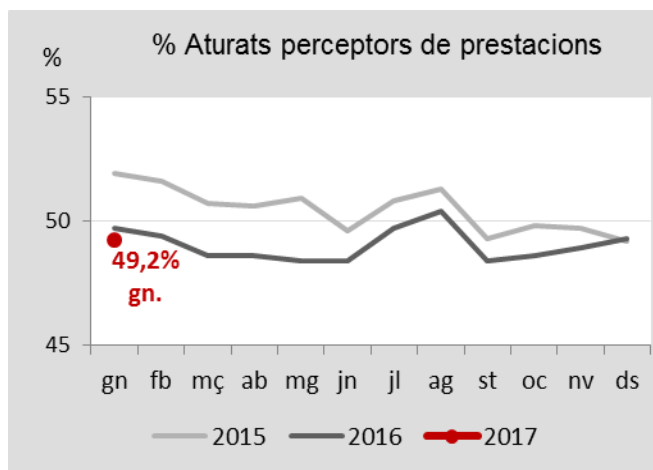
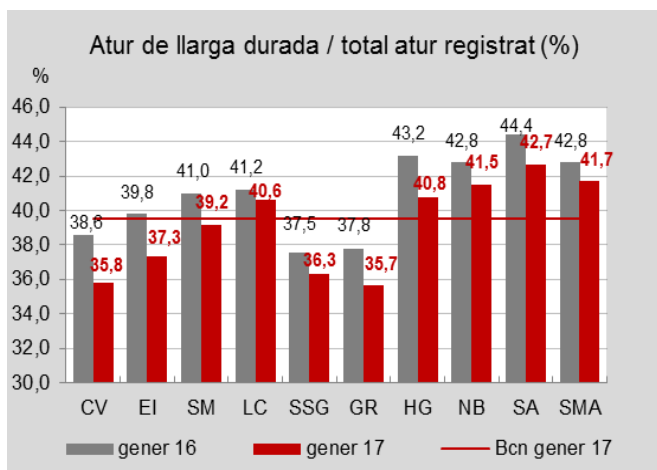
El nombre d'afiliats a la Seguretat Social retrocedeix durant dos mesos consecutius respecte al màxim de novembre passat, i el gener tanca amb 1.056.579 treballadors. Això suposa la creació d'uns 29.300 llocs de treball respecte a un any enrere i la recuperació de més de dues terceres parts de l'ocupació perduda durant la crisi. Tanmateix, la dinàmica de creixement interanual iniciada ja fa més de tres anys s'alenteix respecte als mesos precedents. Al gener presenta la mateixa intensitat que a Espanya, però és més moderada que la registrada a Catalunya (+3,6%).

Després de marcar un nou màxim l'any 2016, la contractació inicia el 2017 amb una xifra de 79.341 contractes signats, la més elevada en un mes de gener des del 2008. L'augment interanual és mig punt superior al registrat per l'acumulat al desembre passat, i molt semblant al que presenta Catalunya (+11,7%). L'increment dels contractes indefinits (+20,1%) gairebé dobra el dels temporals (+10,6%), però la temporalitat segueix dominant la creació de llocs de treball, ja que la contractació indefinida representa només el 15,5%.

Síntesi	Mercat de treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	--------------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Treball i Cohesió Social

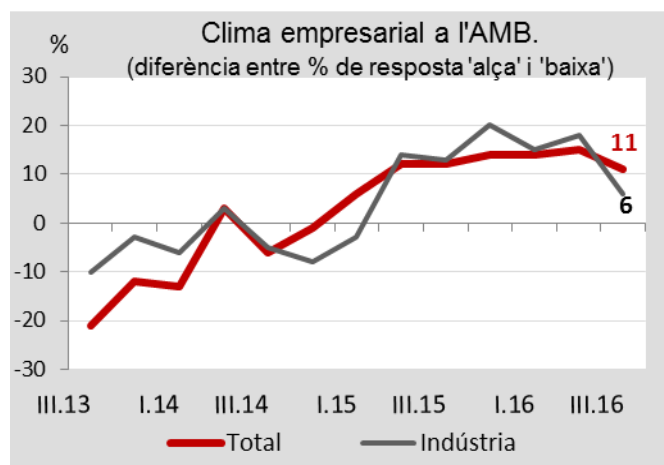
El pes de l'atur registrat en relació amb la població de 16 a 64 anys s'ha situat al gener de mitjana en el 7,6%, un punt per sota respecte a un any enrere. A nivell territorial, la reducció ha estat generalitzada a tots els districtes i barris. Tanmateix, les diferències es mantenen: a Ciutat Meridiana (15,2%) el pes de l'atur quintuplica el de Pedralbes o Sarrià (3,3%). Pel que fa al col·lectiu d'aturats de llarga durada, format per gairebé 31.400 persones que porten un any o més sense treballar, al llarg del darrer any s'ha reduït en més de 5.800 persones, però encara suposa de mitjana un 39,6% de l'atur registrat i les dones són majoria (57%).

La taxa de cobertura de l'atur es manté a l'inici de 2017 per sota del 50%, encara que s'ha recuperat al llarg del darrer trimestre de 2016 des del mínim que va marcar al setembre. Això suposa que, malgrat la positiva trajectòria dels indicadors del mercat de treball, una de cada dues persones en situació d'atur no rep cap mena de prestació o subsidi. Aquesta evolució va lligada a la que segueix el col·lectiu d'aturats de molt llarga durada, 20.000 persones que porten 2 anys o més a la recerca de feina i representen el 25,3% de l'atur registrat, un punt menys que un any enrere, també amb una major proporció de dones (58,4%).

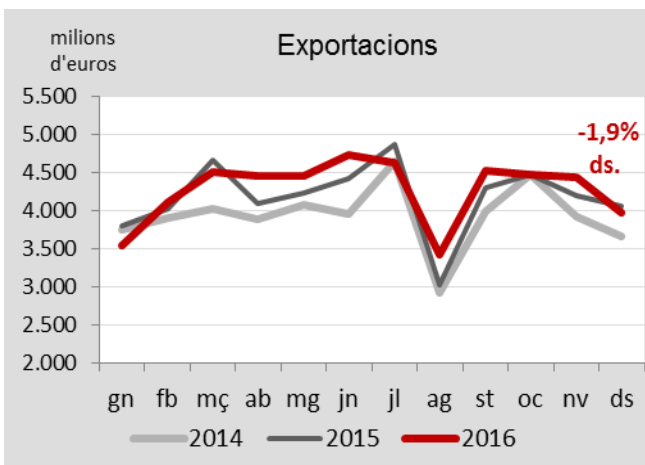
Encara que el pes dels contractes indefinits ha augmentat un punt respecte a un any enrere, està per sota del màxim de 2007 (17%) i la contractació segueix recolzada en les modalitats més precàries. Gairebé quatre de cada deu contractes (37,9%) són com a molt de 30 dies, tot i que el pes d'aquesta modalitat s'ha reduït tres punts el darrer any (41% el gener de 2016). Més de la meitat (54%) no superen els sis mesos. Pel que fa al repartiment per gènere, les dones representen només el 47,9% del total de contractes indefinits, i en canvi un 52,1% dels temporals, pel seu predomini als contractes d'interinitat.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	----------------	---------	---------------------------	--------	------------

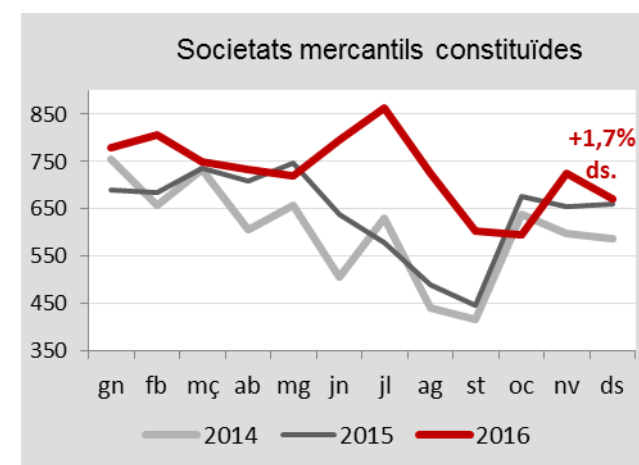
Empresa

D'acord amb l'enquesta realitzada el mes de setembre a 1.034 empreses de l'AMB, la marxa dels negocis continua globalment sent positiva. La tendència favorable iniciada el 2015 es manté després de 7 trimestres, tot i que ara es percep un lleuger empitjorament, més acusat en els casos de la indústria i l'hostaleria. Només el comerç i la construcció milloren lleugerament respecte a un any enrere, però la construcció segueix mostrant un saldo negatiu, i a diferència de la resta de sectors, les perspectives també són negatives.

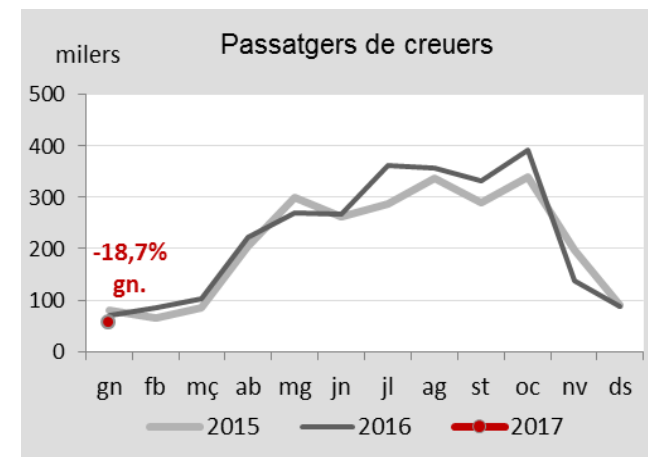
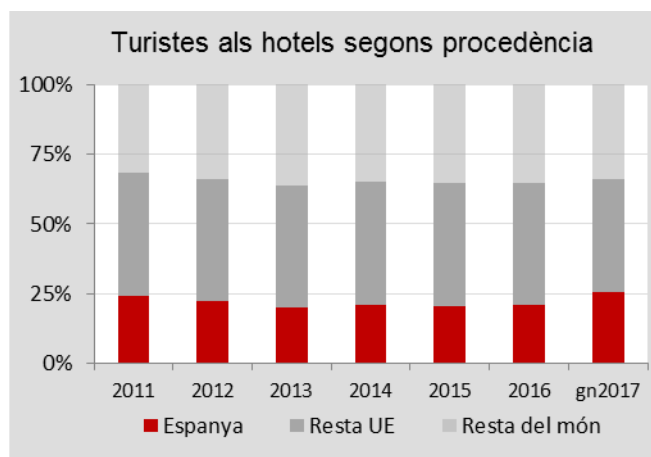
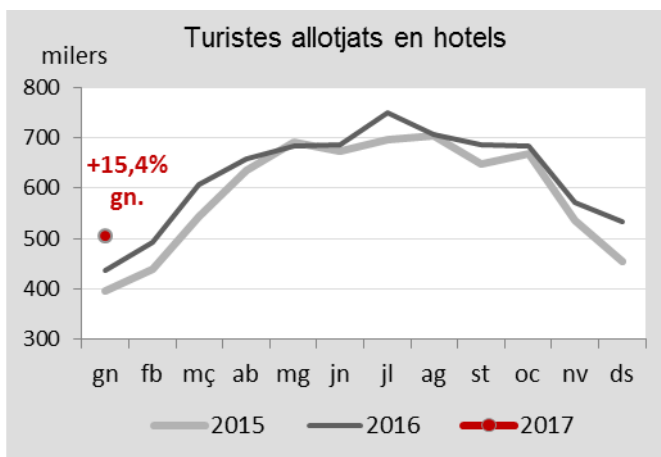
Tot i el retrocés de desembre, les exportacions de la província, per part d'un total de 42.157 empreses, tanquen el 2016 a l'alça, amb un nou màxim per valor de 51.264 milions d'euros. El ritme de creixement anual (+2,2%) ha estat menys intens que el de 2015, però lleugerament superior al de Catalunya (2%) i Espanya (+1,9%). S'ha recolzat en els intercanvis amb Europa, tant amb la UE28 (+4,4%), destí del 63% del nostre comerç exterior, com amb l'Europa no comunitària (+7%). Les vendes de la província de Barcelona suposen la cinquena part de les exportacions de l'estat.

La moderació del desembre en el ritme de creixement interanual de creació de societats mercantils no impedeix que l'acumulat de l'any 2016 tanqui amb un total de 8.755 noves societats, la xifra més elevada des de 2007, i un increment del 13,6% respecte al 2015, més intens que el dels anys anteriors, però inferior al de tot Catalunya (+15,3%). El capital mitjà subscrit ha estat de 50.972 euros per societat (+4,3% anual), i la ràtio de societats creades per 1000 habitants s'ha situat en 5,4 (4,8 el 2015), per sobre de Catalunya (2,9) i Espanya (2,2).

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	----------------	---------------------------	--------	------------

Turisme

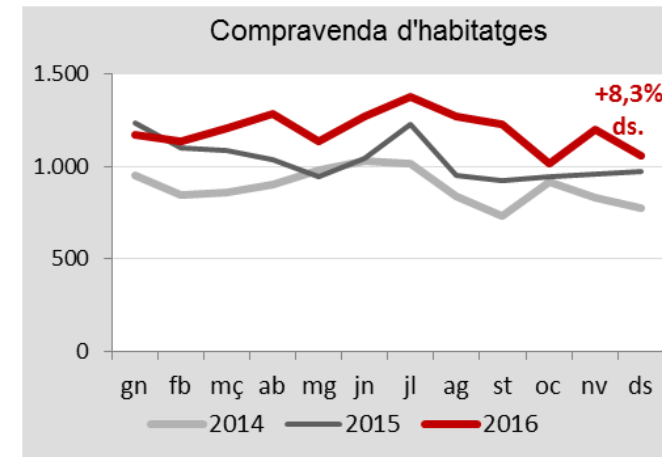
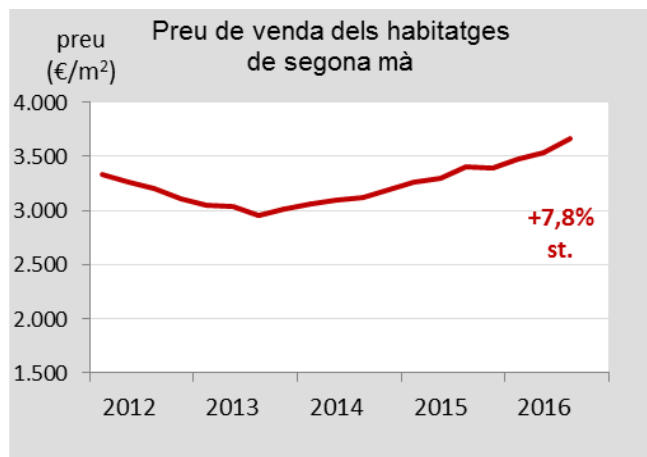
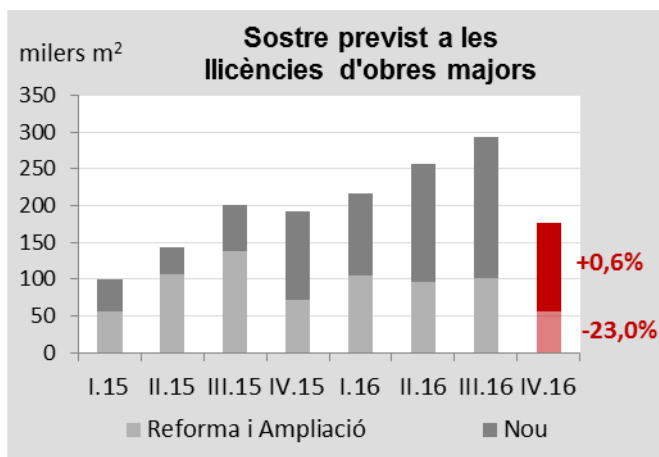
El mercat turístic inicia 2017 amb un nou impuls a l'alça del nombre de visitants i pernoctacions, que perllonga la forta i excepcional expansió dels darrers anys. Les taxes de creixement registrades (11,5% en pernoctacions, 15,4% en turistes) s'afegeixen a les de serveis d'allotjament extrahoteler i serveis associats, consolidant la força del sector i la seva cada cop més gran contribució al creixement econòmic general i a l'ocupació. L'atractiu de la ciutat, més factors conjunturals com la percepció d'inseguretat d'altres destinacions urbanes europees continuen estimulant a la demanda, que troba en la millora de la situació econòmica i en unes tarifes aèries molt competitives un excel·lent context per visitar (i repetir visita) la ciutat.

Com ja va passar al desembre, la demanda internacional ha tornat a créixer, amb unes taxes que només es poden qualificar d'espectaculars tenint en compte els augments acumulats en els darrers anys. Al gener els hotels de Barcelona han allotjat un 18% més de turistes procedents de l'estranger dels que van allotjar un any enrere, mentre que els visitants procedents del mercat interior han augmentat a una taxa més modesta, però també destacable, del 8,3%. Els grans països europeus continuen sent els principals emissors i mantenen l'empenta ascendent, alhora que els turistes asiàtics -japonesos, xinesos i coreans del sud, principalment- continuen obrint pas, guanyant quota al mateix temps que s'amplien rutes i connexions aèries.

Gener és habitualment el mes en què atraquen menys creuers al port. Al 2017 Enguany, l'inici d'any ha estat particularment fluïx, en caure el nombre d'usuaris un 18,7% en relació amb el gener de 2016, fins a situar-se en xifres properes a les de cinc anys enrere. Amb aquest són ja tres mesos consecutius de descensos. Aquesta davallada prové del segment dels viatgers que inicien o acaben travessa a Barcelona, ja que els viatgers en trànsit es mantenen al mateix nivell d'un any enrere. En contraposició, els ferris de línia regular que connecten amb Balears, Itàlia o el nord d'Àfrica continuen guanyant passatge i, amb un avanç del 16,3%, renoven l'impuls ascendent del darrer quadrienni.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	----------------------------------	--------	------------

Construcció i mercat immobiliari

En un context de fons expansiu, el sostre previst a les llicències d'obres durant el darrer tram de l'any es desmarca de la trajectòria ascendent dels trimestres anteriors i retrocedeix un 8,3% en comparació amb un any enrere. L'any 2016 s'ha aprovat la construcció de 945.000 m2 de superfície, la xifra més elevada des de 2008 i un 48,5% superior a la de l'any anterior. L'obra nova és el component més expansiu -creix un 124% en el conjunt de l'any-, impulsat principalment per projectes residencials i d'aparcaments. Alhora, la superfície d'obres majors de reforma i ampliació cau un 4,3%. Les cinc promocions residencials noves més grans se situen a Sants-Montjuïc i Sant Martí, dos districtes molt dinàmics que concentren més de la meitat de la superfície total prevista a la ciutat.

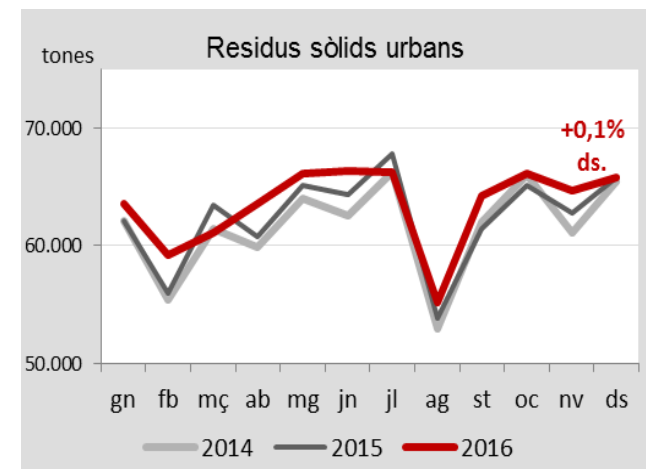
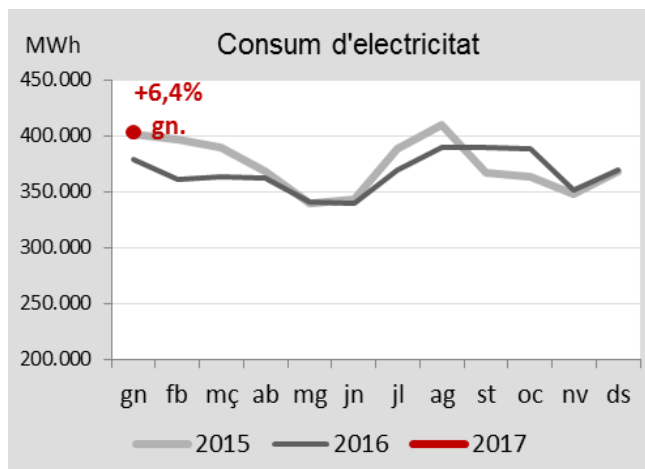
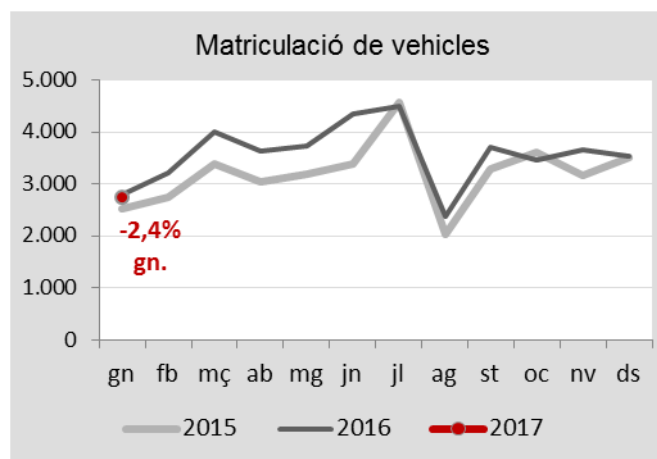
Els indicadors del mercat immobiliari palesen que la recuperació ha deixat de ser incipient i està en vies no només de consolidar-se, sinó d'accelerar-se. A més, les dades mostren que s'està generalitzant a tots els segments del mercat i apunten que tindrà continuïtat en els propers mesos. Amb una demanda a l'alça -enfortida per la creació d'ocupació, la recuperació de les rendes i la millora de la confiança en un entorn de tipus històricament baixos-, i una pressió inversora creixent, els preus s'enfilen de forma generalitzada, tant en l'obra nova com en la segona mà. És una tendència que s'emmarca en la recuperació global del sector immobiliari al país i que s'escampa per tota la ciutat.

El ritme de creixement de les transmissions d'habitatges perd intensitat respecte al novembre, però manté el dinamisme al desembre al mercat de segona mà (+10,9% interanual), mentre que al segment de nova planta, on l'oferta és gairebé residual, la compravenda retrocedeix. El 2016 tanca així mantenint la trajectòria expansiva, amb prop de 14.400 transmissions, un 15,6% més que el 2015, per la millora del mercat de treball, de la renda familiar i de l'accés al crèdit -amb un increment de les hipoteques d'habitatges de l'11%-, però també per la major pressió inversora. L'alça ha estat més intensa al segment de segona mà (+16,7%), que és més del 90% del total d'operacions, i que s'ha disparat fins al 23% al conjunt de Catalunya.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	---------------	------------

Consum

Les dades de vehicles matriculats al gener interrompen la tendència expansiva que havien registrat durant el darrer quadrienni; una tendència que s'havia tornat més oscil·lant en els darrers mesos de l'any passat, quan es van acabar els incentius públics a la modernització del parc automobilístic. Per tipologies, turismes i furgonetes es mantenen a l'alça, mentre que motos i ciclomotors - en oberta competència amb l'expansió de la bicicleta- cauen. La davallada general prové de la contenció de les adquisicions empresarials -lloguers i flotes-, perquè els particulars es mantenen, animats en el context de recuperació econòmica per les ofertes de concessionaris i marques. A l'àmbit metropolità i resta de Catalunya es manté la tendència a l'alça.

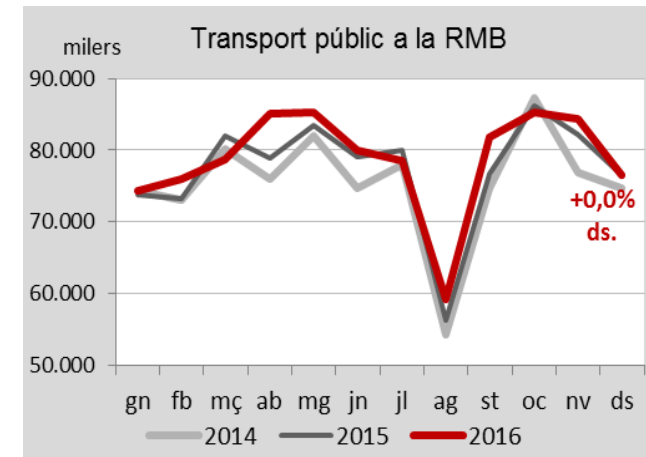
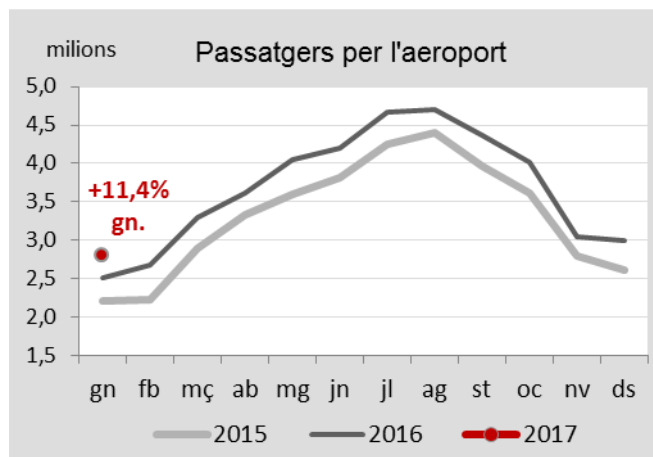
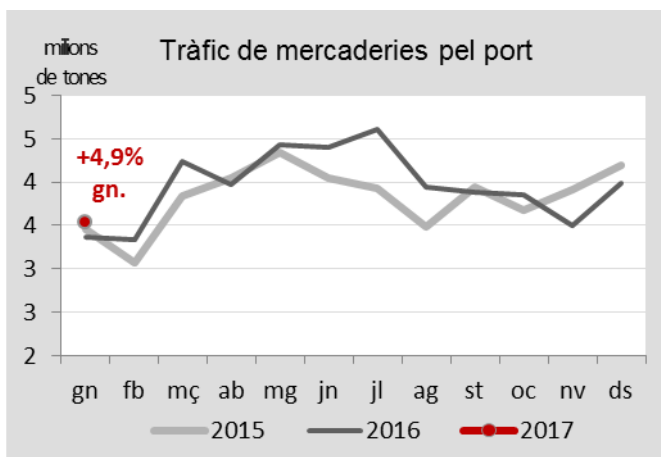
Al gener augmenta el consum elèctric de baixa tensió, i es recuperen els nivells de dos anys enrere, per l'increment de la demanda al segment domèstic (+12,3% interanual), disparada com a conseqüència de les onades de fred, mentre que al segment comercial-industrial l'alça ha estat molt continguda (+0,2%). Aquests pics de demanda de les llars han ocasionat alces de preus al mercat elèctric, que es tradueixen en pujades al rebut de la llum per a gran part dels consumidors. De les 800 persones ateses al llarg del primer mes de funcionament als deu punts d'assessorament de l'Ajuntament, un 65% patien pobresa energètica moderada o severa, i s'han detectat i evitat més de 150 avisos de talls de subministraments.

La recollida de residus presenta el darrer mes de 2016 una alça molt lleu en termes interanuals, per l'augment de la fracció de rebuig (+1,6%), que ha estat compensat pel retrocés de la selectiva (-2,5%). La contenció de finals d'any no impedeix tancar l'acumulat de 2016 amb un increment global dels residus recollits de l'1,8% anual, més intens en la fracció de rebuig (+2,4%) que en la selectiva (+0,8%), pel retrocés que experimenta tant la fracció de paper (-4,7%) com l'orgànica (-0,7%), que representa el 43% dels residus recollits selectivament. De forma semblant al 2015, les tones recollides equivalen a 1,3 kg per habitant i dia, amb un pes de la selectiva del 35,9% del total, lluny encara dels objectius de la UE.

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Transports

El tràfic de mercaderies per via portuària recupera al gener el to expansiu després de dos mesos contractius i augmenta un 4,9%. Un entorn internacional enrevessat -en què els fluxos comercials marítims han deixat de créixer i hi ha molta competència entre navilieres-, i un marc laboral conflictiu dins de les instal·lacions portuàries, no són el millor escenari per mantenir el creixement del darrer quadrienni. Però de moment, el tràfic de contenidors -en particular les exportacions que tenen com a destinació algun país asiàtic- continua empenyent a l'alça el tràfic. El d'automòbils -amb un fort component internacional, que suposa el 87% del total- s'ha mantingut estable, mentre que el de dolls sòlids ha retrocedit, perquè la davallada de biocombustibles i productes químics no arriba a compensar l'augment dels hidrocarburs.

El trànsit aeroportuari de passatgers inicia 2017 amb un nou increment, després d'un trienni molt expansiu en què s'han anat succeint màxims històrics. Els 2,8 milions de passatgers del gener suposen un augment de l'11,4%, al qual han contribuït tant els passatgers de línies domèstiques (+9,8%), com els de la UE (+12,1%) i la resta del món (+12%). L'embranchada de les companyies de baix cost, la contenció de les tarifes i la millora de la capacitat adquisitiva de la demanda empenyen a l'alça les xifres de passatgers, en un context de millora de l'activitat econòmica i de forta expansió del turisme. Es manté també l'alça dels vols intercontinentals, en línia amb la creixent implantació de vols de llarg radi, que s'ampliarà aquesta primavera. Les operacions i el transport de càrrega també han començat el 2017 creixent amb força.

Malgrat que el nombre de validacions s'estanca al darrer mes de l'any, el sistema de transport públic col·lectiu de la RMB tanca el 2016 amb 955 milions de viatges, un 1,7% més que un any enrere. La recuperació de la demanda obeeix a la millora del mercat de treball, a l'augment del nombre de turistes i a la potenciació de la tarificació social, ja que actualment 1 de cada 4 viatges es realitza amb títols subvencionats. Tanmateix, el ritme de creixement del 2016 s'ha moderat respecte al d'un any abans, pel lleu retrocés del nombre de viatges en metro que s'atribueix a les jornades de vaga del 1r. semestre (-0,9%). Tot i ser el mitjà de transport més emprat -40% del total de viatges-, el conflicte laboral al metro ha desviat viatgers cap a mitjans com l'autobús, que juntament amb els tramvies (+5,5%), és el que més creix.